

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23115/2024
04.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Мирјана Бурић, адвокат из ..., против тужене ББ из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Предраг Стефановић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 176/2024 од 17.07.2024. године, у седници одржаној 04.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 176/2024 од 17.07.2024. године у делу којим је одбијена жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу става другог изреке и у ставу трећем изреке и пресуда Основног суда у Прокупљу П2 240/23 од 28.02.2024. године, исправљена решењем истог суда од 07.05.2024. године у одбијајућем делу става другог изреке и у ставу трећем изреке, па се предмет у тим деловима предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П2 240/23 од 28.02.2024. године, која је исправљена решењем истог суда П2 240/23 од 07.05.2024. године, ставом првим изреке, уређен је начин одржавања личних односа туженог – оца са малолетном ћерком на начин што ће се отац са малолетним дететом чути путем „Вибера“ сваког другог дана у 20,00 часова и виђати малолетно дете два дана у месецу када дође у Републику Србију, на начин што ће преузимати дете испред куће мајке у селу ... у 10,00 часова и враћати га идућег дана у 19,00 часова, испред куће мајке у селу ..., Општина Ставом другим изреке, обавезан је тужилац (погрешно означен као тужени) да на име доприноса за издржавање своје малолетне ћерке ВВ плаћа износ од 15.000,00 динара месечно и то почев од дана подношења тужбе 17.05.2021. године па убудуће до 20-ог у месецу за претходни месец, све док ова обавеза буде трајала по закону или буде измењена одлуком суда, уплатом на текући рачун мајке ББ, рођене ..., док је одбијен као неоснован тужбени захтев за већи износ од досуђеног до износа од 24.000,00 динара месечно. Ставом трећим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 176/2024 од 17.07.2024. године године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом и трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу става другог изреке и у ставу трећег изреке, тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20), у вези са чланом 202. Породичног закона, па је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује посебно на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужена су закључили брак 11.05.2019. године (разведен правноснажном пресудом Основног суда у Прокупљу П2 88/21 од 09.02.2023. године у ставовима првом и другом изреке, донетом у овој правној ствари), у коме је рођена њихова ћерка малолетна ВВ рођена ...2020. године, поверена туженој мајци на самостално вршење родитељског права. Због поремећених односа брачна заједница странака је престала фебруара 2021. године, од када тужена са малолетном ВВ живи код својих родитеља у селу ..., Општина Тужилац живи и ради у Словенији и остварује зараду од 820 евра. Тужена је запослена у „... Corporation“ д.о.о. Ниш и остварује зараду од око 40.000,00 динара месечно. Месечне потребе за издржавање малолетне ћерке странака процењене су на укупан износ од 27.800,00 динара и то: 10.000,00 динара за обућу и одећу, 15.000,00 динара за храну и 3.800,00 динара за вртић.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су закључили да је тужилац у могућности и да је у обавези да доприноси издржавању мал. ћерке у износу од 15.000,00 динара месечно почев од 17.05.2021. године, па убудуће, а имајући у виду да се ради о узрасту детета од четири године, због чега је одбијен захтев преко досуђеног до износа од 24.000,00 динара.

Врховни суд налази да се ревизијом основано указује на погрешну примену материјалног права, с обзиром на то да су нижестепени судови пропустили да утврде битне чињенице које се односе на потребе мал. ћерке странака, од чега зависи одлука о висини доприноса за издржавање малолетног детета, које тужилац као отац треба да плаћа.

Чланом 73. Породичног закона прописано је да родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом. Критеријуми одређивања издржавања прописани су у одредби члана 160. Породичног закона, тако што се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3). Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храненике, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са Законом (став 4).

У конкретном случају, судови нису на поуздан начин утврдили све потребе мал. ћерке странака. Наиме, из утврђеног чињеничног стања произлази да су месечне потребе мал. детета износ који се плаћа за вртић, трошкови исхране, одеће и обуће, из чега произлази да утврђене месечне потребе износе укупно 27.800,00 динара. При томе, нису утврђене потребе које се тичу одређивања трошкова личне хигијене, потребе предшколског образовања (књига, школског прибора), друштвене активности примерене детету тог узраста и друге издатке који нису стални, већ повремени, а на које је указала тужена, као родитељ који самостално врши родитељско право. Осим тога нижестепени судови утврђујући висину доприноса за издржавање малолетног детета, нису имали у виду минималну суму издржавања коју прописује министарство надлежно за породичну и социјалну заштиту која се користи као коректив приликом одређивања потреба примаоца издржавања. Зато је ревизија тужене усвојена и одлучено као у изреци пресуде.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, те ће руководећи се начелима прописаним Породичним законом, истражним начелом и најбољим интересима детета, утврдити релеванте чињенице о потребама малолетне ћерке странака, након чега ће применом критеријума за одређивање издржавања из чланова 160. и 162. став 3. Породичног закона, донети нову одлуку о која се односи на висину доприноса издржавања за мал. ћерку странака.

Укинута је и одлука о трошковима, јер зависи од исхода поступка, сходно одредби члана 165. став 3. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци решења, на основу члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија,
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**